

MEŽS IENĀK RĪGĀ

Tautā populārais teiciens, ka **mežs ir Latvijas zaļais zelts**, vistiešāk pasaka, ko mūsu valstij nozīmē mežs un kāpēc meža nozare jau gadu desmitiem ir viens no galvenajiem Latvijas ekonomikas balstiem. Meži aizņem vairāk kā pusi no Latvijas teritorijas, un, atšķirībā no dažādiem fosilajiem resursiem, tas pēc saimnieciskās izstrādes ir atjaunojams. Mežsaimniecībā ir nodarbināta liela Latvijas iedzīvotāju daļa, bet mežu kā rekreācijas un atpūtas vietu izmanto gandrīz ikviens no mums.

RĪGĀ - 2013. gada 14. septembrī

WWW.LAUKIENAKPILSETA.LV

Apmeklējot pasākuma „LAUKI IENĀK PILSĒTĀ” mežam veltīto sadaļu, ikvienam būs iespēja uzzināt, kā šodien saimniekojam Latvijas mežos un kādos produktos pārtop Latvijas koksne.

Gan liels, gan mazs ir aicināts vairāk uzzināt par meža apsaimniekošanu un koksnes pārstrādi. Pieejami būs gan informatīvie materiāli un speciālistu konsultācijas, gan dažādas interaktīvās spēles un viktorīnas. Plašāku informāciju par uzņēmumu aktivitātēm, konsultāciju tēmām un laikiem var uzzināt pasākuma dalībnieku mājas lapās!

Foto: FLORA

Foto: AS LVM

Foto: AS LVM

Siltums no meža

Koksne ir viens no senākajiem kurināmā veidiem, un savu aktualitāti nav zaudējusi joprojām. Gan laukos, gan pilsētās ir daudz māsaimniecību, kurās siltumu ziemas mēnešos nodrošina malšanas apkure. **IKU Eduards** stendā uzzināsi, kā malku sagatavo šodien, izmantojot mūsdienīgas tehniskās iekārtas. Ļoti ērti un efektīvi mājokļus un saimniecības telpas iespējams apsildīt, izmantojot šķeldu, kuru iegūst no mazvērtīgas koksnes un kokapstrādes atlikumiem, kā arī no kādreiz par mazvērtīgiem uzskatītiem krūmiem, zarciem un celmiem.

IKU EDUARDS

www.malkdaris.lv

Dažādais mežs

Meža konsultāciju un pakalpojumu centrs (MKPC) ikdienā nodrošina meža īpašnieku un sabiedrības informēšanu, konsultēšanu un apmācību par meža apsaimnie-

košanas jautājumiem. Pasākuma apmeklētājiem būs iespēja vairāk uzzināt par MKPC ar meža apsaimniekošanu saistītajiem pakalpojumiem, atjaunojamo enerģiju un apskatīt dažādus koksnes kurināmā veidus. Aktīvo aktivitāšu cienītāji varēs piedalīties tērpu teātrī un iejusties dažādu meža iemītnieku lomās, iesaistīties spēlē „Ielec mežā” un ar spēles „Interaktīvais mežs” palīdzību izveidot savu mežu. Interesentiem būs pieejams bezmaksas informatīvais izdevums meža īpašniekiem „Čiekurs” un citi informatīvie materiāli. Konsultāciju stūrītī darbosies MKPC sadarbības partneri.

www.mkpc.llkc.lv

Mežam vajadzīgs saimnieks

Latvijā gandrīz puse no mežiem pieder privātajiem meža īpašniekiem. **Latvijas meža īpašnieku**

biedrība aicina ikvienu no jau esošajiem 144 000 meža īpašniekiem un arī topošos meža īpašniekus uzzināt vairāk par meža apsaimniekošanu, plānošanu un to, kā savā īpašumā izaudzēt augstvērtīgus kokmateriālus.

SIA „**SilvIta**” speciālisti parādīs, kā izmantojot IT iespējas var aprēķināt, ko un cik daudz mežā var izaudzēt, kā iegūto koksni pārdot izolēs ar interneta portāla cirsmuizsoles.lv palīdzību un citas iespējas moderno tehnoloģiju cienītājiem. Savukārt Meža īpašnieku apvienības „**Bārbele**” un „**Meža konsultants**”, **Kurzemes un Kuldīgas meža īpašnieku apvienības**, kā arī meža īpašnieku kooperatīva „**LV Mežs**” speciālisti atbildēs uz jautājumiem, kā audzēt un kā saimniekot, un kādi ekonomiskie ieguvumi var būt no meža īpašnieku sadarbības.

www.mezaipasnieki.lv

Darbs mežā

Darbs mežā vairs nav vienkārša fiziska nodarbe, kuru kvalitatīvi spēj paveikt jebkurš ierindas pilsonis. Lai saimniekotu ilgtspējīgi un efektīvi, ir nepieciešamas zināšanas. **Ogres valsts tehnikuma** studenti pastāstīs, kā apgūt dažādas ar mežu saistītas profesijas. Pasākuma apmeklētājiem būs iespēja izmēģināt moderna harvestera operatora darbu, vadot īpašu simulatoru, kurš tiek izmantots jauno meža tehnikas operatoru apmācībā. Protams, arī mūsdienu tehnikas laikmetā motorzāģis nav zaudējis savu nozīmi, un apmeklētāji varēs būt liecinieki tam, kā zāģis parastu baļķi pārvērs elegantā mēbelē.

www.ovt.lv

Izglītību meža nozarē atbalsta gan nozares uzņēmumi, gan meža tehnikas tirgotāji. Vairāk par zāģiem un citu tehniku būs iespējams uzzināt no tirdzniecības un servisa centra **STOKKER** speciālistiem, kas Latvijas tirgū pārstāv Japānā ražoto motorzāģu zīmola ECHO produktus. Būs apskatāmi arī citi kokapstrādes instrumenti no zīmola METABO. Šī zīmola elektriskie rokas instrumenti ir pirmie un pašlaik vienīgie pasaulē, kas ir aprīkoti ar 5,2 Ah akumulatoru, un par tā ilgmūžību būs iespēja pārliecināties uz vietas.

www.stokker.lv

Koku ceļš

Lai koks ienāktu mūsu mājās, tas no meža jānogādā koksnes pārstrādes uzņēmumiem. Kādreiz koki tika transportēti zirga pajūgos un pludināti pa upi, šodien to veic moderni kokvedēji. Apmeklētāji varēs aplūkot vienu no Scania kokvedējiem, kas ir videi draudzīgs, ekonomisks, ergonomisks un aprīkots ar modernām tehnoloģijām. To ikdienas darbā izmanto SIA **“Self Logistika”**, kas ar koksnes un transporta plūsmas optimizācijas programmas palīdzību gādā, lai kokmateriāli no meža aizceļo līdz klientam pa īsāko, lētāko un zaļāko ceļu.

www.selflogistic.lv

Vai zini, ka uz ostu, iekraušanai kuģos, tiek vesta tikai papīrmalka, ko pagaidām vēl Latvijā neizmanto, bet pārējie apaļkoki tiek piegādāti Latvijas zāģētavām un koksnes pārstrādes uzņēmumiem? Cik kubikmetru koksnes var iekraut vienā kokvedējā? Kā uzmērīt kravu? Pasākuma apmeklētājiem būs iespēja iegūt atbildes ne tikai uz šiem jautājumiem. Detalizētu informāciju par kokvedēja Scania tehnisko specifikāciju un to, kā uzņēmums nodrošina klientiem ekonomiski labāko risinājumu kravas auto komplektācijai ilgtermiņā no plkst. 11.00 līdz 15.00 sniegs SIA „Scania Latvia” speciālisti.

SCANIA

Scania Latvia

www.scania.lv

Maģiskais koks

Mežs ir iedvesmas avots. Kāds rada mūziku, cits dzeju vai gleznu. Amatnieks **Dainis Lēgenbergs** savā darbnīcā parādīs, kā koka dabīgās formas var izmantot dažādu praktisku un saimniecībā noderīgu lietu izgatavošanā. Uzzināsiet, no kāda koka labāk izgatavot karoti, no kāda – galdus un krēslus, vai pirts kublu. Varēsiet izmēģināt savu roku skalū grozu pīšanā, kā arī Spīķeru tirdziņā iegādāties amatniecības izstrādājumus.

www.wood-craft.eu

Rīga – ES mežu galvaspilsēta

Latvijas galvaspilsēta Rīga pasaules mērogā ir slavēta ne tikai ar savu vecpilsētu, jūgendstila ēkām un vairāk nekā 800 gadus seno vēsturi, bet arī ar mežiem. Rīgas pilsētu droši var saukt par Eiropas mežu galvaspilsētu, jo tai pieder vairāk nekā 60 tūkstoši hektāru meža zemju, kas ir daudz vairāk kā citām Eiropas pilsētām. Rīdziniekiem zināmākais no pilsētas mežiem noteikti ir Mežaparks, taču Rīgai piederošie meža masīvi sniedz pat 50 kilometrus tālu aiz Rīgas robežām.

Meži ir kļuvuši par neatņemamu pilsētas daļu, tāpēc tās saimniekiem ikdienā nākas domāt ne tikai par ielu, tiltu, ostas un dzīvojamo rajonu attīstību, bet arī jā rūpējas par meža kopšanu, jaunaudžu veidošanu, koksnes ieguvu un pārstrādi. Tiešās rūpes par galvaspil-

KONSULTANTU STŪRĪTIS

Pasaules Dabas Fonds
sadarbībā ar

• Kāds izskatās dzīvs un bioloģiski daudzveidīgs mežs? Kā saglabāt dabas daudzveidību mežā? **Pasaules Dabas Fonds** piedāvā bērniem un pieaugušajiem ieraudzīt mežu, uzzināt par mežu, kā arī iesaistīties spēlēs un atrakcijās kopā ar Pandu! Pandas meža darbnīca būs atvērta no 11.00 līdz 14.00. Plašāka informācija: www.pdf.lv

• Kā izaudzēt vērtīgu kokaudzi ātrāk kā astoņdesmit gados? **Latvijas Valsts mežzinātnes institūta “Silava”** speciālisti iepazīstinās ar projekta “Daudzfunkcionālu lapu koku un enerģētisko augu plantāciju ierīkošanas un apsaimniekošanas modeļu izstrāde” rezultātiem un no 14.00 līdz 18.00 atbildēs uz Jūsu jautājumiem. Plašāka informācija: www.silava.lv

• Vai koksni var iegūt, necērtot kailcrites? Kā gūt regulārus ienākumus un vienlaicīgi baudīt dabas jaukumus? Atbildes no 17.30 līdz 19.00 sniegs mežkopis **Raimonds Mežaks**, viens no **mežsaimniecības demonstrējumu saimniecības “Pūpoli”** izveidotājiem un apsaimniekotājiem.

sētas mežiem ir uzņēmusies pašvaldības SIA „Rīgas meži”.

Cik ātri aug mežs

Jautājums, cik ātri izaug mežs, ir aktuāls gan lieliem, gan maziem. Atbildi uz šo jautājumu sniegs AS **Latvijas valsts meži** (AS LVM) speciālisti. Uzņēmums ne tikai apsaimnieko Latvijas valsts mežus, bet arī ražo un pārdod koku sēklas un stādus. Stendā uzzināsi, kā izaudzēt stādiņu un cik ilgi tam jāaug mežā, lai izaugtu kvalitatīvs koks. Grūti noticēt, ka no desmit centimetru gara stādiņa var izaugt 40 metru augsts koks!

Apmeklētāji varēs noskaidrot, kas ir un ko nozīmē “Meža apsaimniekošanas cikls”, uzzināt “Kas šodien liekas nieks, rīt liels kaitnieks!”, kā arī noskatīties video stāstu un uzzināt, cik ātri izaug viens kubikmetrs koksnes. Pasākumā aktīvi darbosies tīru mežu uzraugs Cūkmens. Stendā būs pieejama informācija par Mammadaba /www.mammadaba.lv/ atpūtas iespējām AS LVM objektos.

www.lvm.lv

Meža zinības

Latvijas Lauksaimniecības universitātes **Meža fakultātes** studenti pastāstīs interesentiem vairāk par Meža fakultātē apgūstamajām profesijām un studiju programmām (mežzinātnes, mežinženieru, kokapstrādes, darba aizsardzības un drošības), kādus pētījumus veic LLU Meža fakultātes pētnieki, kādos jautājumos var saņemt konsultācijas un iegūt zināšanas tālākizglītībasursos. Apmeklētājiem būs iespēja pārbaudīt savas zināšanas, atpazīs-

totmeža augus, koku sugas, kukaiņu un koksnes paraugus.

www.mf.llu.lv

Koks – moderns materiāls

Vārdu savienojums “**Latvijas Finieris**” ir zināms ne tikai Latvijas iedzīvotājiem. Gandrīz visās pasaules valstīs ir cilvēki, kuri zina par uzņēmumu, jo tā ražotais bērza saplāksnis ir viens no Latvijas eksportspējīgākajiem produktiem. Latvijas bērza saplāksni, pateicoties tā izcilajām tehniskajām īpašībām, izmanto mēbeļu ražošanā, būvniecībā, kuģu būvē, automašīnu ražošanā, poligrāfijā un daudz kur citur. Mēs ikdienā pat neiedomājamies, ka ik uz soļa saskaramies ar Latvijas bērzu – braucot pilsētas autobusā, staigājam pa bērza grīdu; produktus uz

tuvāko veikalu atved kravas auto, kura kravas nodalījums ir *izšūts* ar saplāksni; koncertos skaņa līdz skatītājiem nonāk no skandām, kuras arī darinātas no bērza saplāksņa.

Kāpēc bērza saplāksnis ir tik pieprasīts materiāls, jūs varēsiet uzzināt teltī “Koks - moderns materiāls”, kur improvizētā laboratorijā saplāksnis tiks testēts augstās un zemās temperatūrās, kā arī pakļauts dažādām slodzēm, lai praksē parādītu tā izcilās īpašības. Mazākajiem apmeklētājiem būs iespēja iejusties arī prinča lomā, pašūpojoties daudzās paudzēs tik iecienītā koka zirdziņa mugurā, kurš nu izklaidēs arī Lielbritānijas jauno princi Džordžu.

LATVIJAS FINIERIS

AKCIJU SABIEDRĪBA

www.finieris.lv

MEŽA NOZARES DIŽOŠANĀS STUNDA

Interesantus faktus par meža nozari varēsiet uzzināt dižošanās stundā uz *Spīķeru lielās skatuves* no plkst. 14.00 līdz 15.00, klausoties intervijas ar meža nozares pārstāvjiem, vērojot video un fotostāstu, piedaloties viktorīnās un baudot kultūras programmu.

Par meža nozari intervijās **stāstīs Madars Kalniņš**, Rūjienas meža īpašnieku biedrība; **Kristaps Klausss**, Latvijas kokrūpniecības federācija; **Sigita Vaivade**, MIB “Meža konsultants”

Meža nozares **videostāstu** palīdzēja veidot:

- bērza saplāksņu produktu ražotājs un attīstītājs “Troja”;

- būvniecības uzņēmums “Nordic Homes”, kurš specializējas koka karkasu paneļu un moduļu ražošanā, būvniecībā un nekustamo īpašumu attīstīšanā.

Meža nozares **fotostāstu** veido dalībnieku bildes.

Īpašs paldies par vizuālo materiālu SIA “Flora” (Eiropas līmeņa logu ražotne) un SIA “SEL RA ART” (mēbeļu un būvizstrādājumu ražotājs vietējam un eksporta tirgum).

Cienastā Lielajam lauku brokastgaldam meža nozare dāvina Latvijā tradicionālas meža veltes - marinētas sēnes un meža ogu ievārījumu, kā arī “Baltic Wild” gatavotus medījumu gaļas izstrādājumus.

Muzikālo pavadijumu nodrošina meža darbinieku vīru koris “Silvicola” un koncertapvienības „AVE SOL” koklētāju ansamblis „Cantata”

Vairāk par meža nozari var uzzināt 9. septembrī plkst. 09.55, klausoties interviju ar **Kristapu Cepli** (Latvijas kokrūpniecības federācija) LR1

Mežs ienāk katrā mājā

Latvijas mežu karaliene pilnīgi noteikti ir priede. Priede ir visizplatītākā koku suga mūsu mežos, un attiecīgi arī Latvijas kokrūpniecība lielā mērā balstās uz priedes pārstrādi. Pirms vairākiem simtiem gadu, kad cilvēki un preces starp dažādām zemēm ceļoja burukuģos, tieši slidās un izturīgās Latvijas priedes bija pieprasīts mastu materiāls. Pasaule tolaik iepazīna "Rīgas priedi" un šī senā slava nekur nav pazudusi arī mūsdienās. Pateicoties Latvijas klimatiskajiem apstākļiem mūsu priedei ir izcila koksnes struktūra. No priedes gatavo dažādas lietas, bet lielākais šīs koksnes apjoms pārtop dažādos augstas kvalitātes konstrukcijas materiālos.

Lai labāk izprastu priedes koksnes pielietojumu, **Latvijas Kokrūpniecības federācija** savā stendā ir novietojusi no Latvijas mežiem nākušas priedes stumbru visā garumā. Stumbrs ir sadalīts īsākos nogriežņos, un zinoši gidi jums pastāstīs, kādi produkti top no resnākajiem baļķiem, bet kur izmantojams tievgalis, un kādā veidā Latvijas priede pārtop vānīlīnā, kur u izmantotajam pārtīkā.

www.latvianwood.lv

Jautrās koku spēles

Ikdienā Meža un koksnes produktu pētniecības un attīstības institūts **MeKA** nodarbojas ar koksnes un to produktu testēšanu un pētniecību, jaunu produktu attīstību un ieviešanu, kā arī ar sabiedrības izglītošanu par meža nozares notikumiem un procesiem. Šodien apmeklētājiem tiek piedāvātas jautrās koku spēles, dodot iespēju gan lielam, gan mazam izmantot savu prātu un atjautību dažādu uzdevumu veikšanā,

kā arī rast idejas savām spēlēm. Tikai paturot koku rokā, var novērtēt to kā materiālu un saprast, kādas izjūtas un domas tas izraisa.

www.e-koks.lv

Toma Soijera darbnīca

Ar ko savā starpā atšķiras dažādi dēļi? Kam tos izmanto? Kādu produkciju var saražot no koka dēļiem? Par to vairāk pastāstīs PATA Kokmateriāli veikalu speciālisti. PATA kokmateriāli ir specializētu veikalu tīkls, kuros tirgo tikai Latvijā ražotus kokmateriālus. Kokmateriālu veikali atrodas Rīgā un Saldū. Visi interesenti ir laipni lūgti izmēģināt roku "Toma Soijera darbnīcā", krāsojot sētu ar ekoloģiskajām krāsām.

<http://pata-ab.eu/lv/home>

Mežā neesam vieni

Tagad, kad koka māja ir uzcelta, iekārtota ar koka mēbelēm, dārzā bērņus priecē koka rotaļu stūrītis un viesus sagaida koka vārtiņi, ir pienācis laiks atpūtai.

Dodoties uz mežu ogot, sēņot vai vienkārši baudīt dabu, jāatceras – mežā neesam vieni!

No **Latvijas Mednieku asociācijas** un **Latvijas Mednieku savienības** speciālistiem uzzināsi, kādi dzīvnieki un putni mīt Latvijas mežos un kā:

- selekcijas rezultātā tiek iegūti izcili dzīvnieki;

- tiek veikta 18 dažādu sugu medību dzīvnieku uzskaitē un saglabātas medijamo dzīvnieku populācijas;

- tiek veikta dzīvnieku skaita regulēšana, lai dzīvniekiem pietiktu barības bāze un tie nepostītu lauksaimnieku sējumus.

Apmeklētājiem būs iespēja izmēģināt dažādas dzīvnieku pievilināšanas iekārtas, piedalīties fotosesijā ar dzīvnieku izbāzeņiem un klausīties mednieku stāstos, kā arī uzzināt, kā kļūt par mednieku.

www.latma.lv

www.lms.org.lv

UZZINI VAIRĀK PAR MEŽA NOZARI

- meklējot informāciju pasākuma "Lauki ienāk pilsētā" dalībnieku mājas lapās
- lasot meža nozares vortālu **Latforin** – www.latforin.lv
- apmeklējot izstādi „Iepazīsties – Koks!” – www.koksirlabs.lv
- piedaloties dažādos meža nozares organizētajos pasākumos un aktivitātēs!

Latvijas mākslas studentu radītā

Lady Gaga koka kleita

Foto: Andris Ērbans

Kontaktinformācija par pasākumu "Lauki ienāk pilsētā"

- informācija par nodibinājumu "Fonds Latvijas lauksaimniecības attīstībai" (**FLLA**) – Rihards Krastiņš (26128855), valdes priekšsēdētājs
- vispārējā informācija par pasākumu – Ilze Vārpiņa (28611555), Projekta vadītāja
- **meža nozares koordinatore** – Lelde Vilkrīste (29105810), LVMI "Silava"